N°. 101.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 19 DECEMBER.

NATIONALE MILITIE.

LIGTING VAN 1851.

OPROEPING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet hebbende, dat volgens de bepaling der Wetten op de Nationale Militie, met de werkzaamheden daartoe weder een aanvang zal moeten worden gemaakt.

Brengen ter kennis van allen dien zulks aangaat:

Dat alle Jongelingen, welke geboren zijn in den jare 1832, onverschillig of zij al- dan niet redenen tot vrijstelling hebben, verpligt zijn, zich voor de Ligting van den jare 1851, te doen inschrijven ten Stadhuize alhier, in voege als volgt:

De bewoners van Wijk A. DONDERDAG, den 2. *Januarij* 1851.
De bewoners van Wijk B. VRIJDAG, den 3. *Januarij* 1851.
De bewoners van Wijk C. ZATURDAG, den 4. *Januarij* 1851.
De bewoners van Wijk D. DINGSDAG, den 7. *Januarij* 1851.

Iederen dag des voormiddags van *tien* tot *twaalf*, en des namiddags van *drie* tot *vijf* ure.

Terwijl Ouders, Voogden of Bloedverwanten verpligt zijn, in deze voor hunne Naastbestaanden of Pupillen, hetzij laatstgenoemden al- of niet tegenwoordig zijn, mitsgaders de Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen te behartigen, door het te doen der bij de Wet gevorderde aangifte, en zijn dezelven daarvoor verantwoordelijk.

Zullende die genen, welke zich op de hierboven vastgestelde dagen of uiterlijk op *den* 20. *Januarij* 1851, niet hebben aangegeven, overeenkomstig Art. 8 der Wet van den 27. April 1820, worden verwezen in eene boete, van niet minder dan *vijf Gulden* en niet te boven gaande de som van *honderd Gulden*, of in geval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot zes weken. — Terwijl zij, die zich vóór *den* 28. *Januarij* 1851, niet hebben laten inschrijven, volgens Art. 10 der evengemelde Wet, dadelijk zullen worden gearresteerd en naar de Hoofdplaats der Provincie overgebragt, ten einde aldaar voor den Commissaris des Konings en twee Leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht; en ingeval van niet ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, aan den Provincialen Kommandant ter inlijving worden overgegeven.

Vermanende Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden, om de hierboven genoemde tijdsbepalingen exactelijk in het oog te houden, alsmede, dat zij hunnen *Naam* en *Voornaam* naauwkeurig en duidelijk opgeven, en op gelijke wijze de Namen en Voornamen hunner Ouders of Voogden; terwijl zij, die niet binnen deze Stad geboren zijn, derzelver GEBOORTE- of DOOPACTE moeten medebrengen, hetwelk bij de Regeringen der Plaatsen waar zij geboren zijn, *gratis* verkrijgbaar is.

Wordende verder naar aanleiding van Art. 21 der Wet van den 8. Januarij 1817, mitsgaders van Art. 3 der Wet van den 27. April 1820, tevens ter kennis van de belanghebbende gebragt, dat alle voor zich-zelve dienende Manschappen, die in den loop van het laatstvoorgaande jaar, hetzij door het overlijden van een Vader of wel Moeder Wedawe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke Separatie of Echtscheiding der Ouders, of door het overlijden van eenen Stiefvader of Stiefmoeder, of eindelijk ook door het overlijden van een of meer Broeders of Zusters, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepaling van Art. 91 en 94, hebben verkregen, en dienvolgens hun ontslag verlangen, zich jaarlijks *vóór den vijfden Januarij*, aan het Plaatselijk Bestuur, in geschrifte moeten adresseren, met overlegging van de noodige bewijzen, ingerigt overeenkomstig de voorschriften bij de aangehaalde 91. en 94. Artikelen gestatueerd, zijnde de Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden van de belanghebbenden, evenzeer als de Manschappen-zelve, bevoegd om zoodanige aanvrage te doen.

Vermanende dienvolgens die genen, welke gedurende den loop van den jare 1850, zich in de gevallen, als hierboven omschreven mogten zien gebragt, om uiterlijk *vóór den vijfden Januarij* 1851, hunne reclamen aan Burgemeester en Wethouders, in geschrifte in te dienen, met overlegging van de noodige bewijzen; zijnde uitdrukkelijk bepaald, dat alle aanvragen om ontslag uit de Dienst welke na gezegde tijdsbepaling worden ingediend, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde zijn, niet meer worden aangenomen.

Terwijl eindelijk, gelet op het 29ste Artikel der Wet op de Nationale Militie van 8. Januarij 1817, houdende: dat de Nationale Militie, zoo veel mogelijk zal worden genomen uit VRIJWILLIGERS, waartoe ingevolge Art. 31, zullen worden aangenomen, alle Ingezetenen, welke op den 1. Januarij van ieder jaar, ongehuwd zijn hun *Negentiende* jaar zijn ingetreden en hun dertigste nog niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche Armée of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij tot den ouderdom van *vijf en dertig* jaren zullen worden toegelaten; — voorts moeten zij de lengte van één El, vijf honderd zeventig strepen (vijf Rijnlandsche voeten) en binnen deze Stad ten minste gedurende de laatste vijftien maanden gewoond hebben.

Alsmede gelet op het besluit van den Heere Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Noord-Brabant*, van den 17. Maart 1817, n°. 18, waarbij te kennen wordt gegeven, dat Zijne Majesteit bij besluit van den 6. Maart te voren Litt. A, de Gratificatie van wege de Gemeente aan de Vrijwilligers, ingevolge Art. 32 der Wet van 8. Januarij 1817, toe te leggen, heeft bepaald op DERTIG GULDEN.

Bij deze worden opgeroepen alle de genen, die de voorschreven vereischte bezitten, genegen mogten zijn als VRIJWILLIGERS bij de Nationale Militie te dienen, en hierdoor het Contingent dezer Stad zouden willen aanvullen of verminderen, om zich daartoe ter Secretarij dezer Stad aan te geven, alwaar het *Register van Vrijwillige Inschrijving* zal openliggen, van dato dezes tot en met de geheele maand Januarij des aanstaanden jaars 1851, dagelijks, des voormiddags van 10 t 12 ure, uitgenomen de Zon- en Feestdagen.

Wordende aan ieder Vrijwilliger toegesproken eene Premie van *Dertig Gulden*, van Stadswege te betalen, zoodra denzelve tot die dienst door den Militie-Raad is goedgekeurd.

BREDA, den 12. December 1850.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den December.

Bij de opening van de zitting der Wetgevende Vergadering op ll. Zaturdag diende de Minister van Oorlog verschillende wetsontwerpen in, strekkende: 1°. tot bewilliging in het jaarlijksch contingent van 80,000 man voor 1851; 2°. tot aanvrage van een crediet van 3,210,503 francs tot onderhoud van het bezettingsleger in Italie gedurende de zes laatste maanden van 1850 en de zes eerste van 1851, en 3°. tot aanvrage van een crediet ten behoeve der militaire gebouwen te Compiègne. Het tweede dezer ontwerpen gaf tot eenig gemor op de banken der Bergpartij aanleiding; men verwacht dat de Regering bij de behandeling daarvan het tijdstip van de terugroeping der Fransche troepen uit Rome zal aankondigen, maar twijfelt of dit nog wel na ophanden zal zijn, te meer daar het vertrek der Franschen denkelijk het sein tot eene nieuwe omwenteling zou wezen.

— De *Moniteur* deelt nog benoemingen mede bij het legioen van eer, bij gelegenheid van den 10den December. Zij bedragen reeds bijna 600. Men keurt deze overdadige benoemingen alles behalve goed.

— Op den Noorder-spoorweg heeft weder een belangrijk ongeluk plaats gehad. De nachttrein die in den avond van Zondag van Parijs naar Brussel vertrokken is, heeft op de hoogte van Bray een aantal zwaar beladen goederen wagens op hetzelfde spoor ontmoet. Beide treinen zijn met vervaarlijk geweld tegen elkander gestooten; van den eersten zijn, volgens de voorloopige opgaven, verscheiden rijtuigen geheel verbrijzeld, drie personen omgekomen en een aantal anderen zwaarder of ligter gekwetst. Het overschot van den trein is met slechts vier reizigers eerst in den namiddag van gisteren te Brussel aangekomen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 57,60; 5 pCt. 95,15; Rom. Leening $75^7/_8$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den December.

De Pruissische Regering ontvangt uit alle deelen des lands adressen van dankbetuiging voor het behoud des vredes. Van het algemeene ongenoegen des volks waarmede de oorlogspartij de Regering bedreigde, blijkt nog niets. Van het Pruissisch leger wordt vooreerst de geheele tweede ban van den Landweer, benevens 150 à 200 man per bataillon van den eersten ban, met onbepaald verlof naar huis gezonden, onder voorwaarde van onverwijlde terugkomst bij de eerste oproeping.

Een telegraphisch berigt uit Weenen, van den 11den, houdt in, dat ook de Oostenrijksche regering thans het bevel tot vermindering van het leger uitgevaardigd heeft, en dat reeds voor een gedeelte daaraan gevolg is gegeven.

Terwijl het niet betwijfeld wordt, of Hannover en Saksen zullen zich bereid betoonen, te Dresden, de Pruissische politiek te volgen, wordt toch de wederstand van Wurtemberg en Beijeren ernstig gevreesd. Zelfs zou, wat nogtans vreemd luidt, de minister *von der Pfordten* zich uitgelaten hebben, dat Beijeren wel in staat is, den oorlog tegen Pruissen alleen te voeren.

De aanvang der conferentien te Dresden is op nieuw, en wel tot 30 dezer, uitgesteld, als oorzaak waarvan wordt opgegeven dat de voorloopige vraagstukken, door de Middenstaten geopperd, alvorens opgelost moet worden.

— In Herzegowina heeft een beslissende slag plaats gegrepen; zeshonderd insurgenten zijn gevangen genomen en men telt wederzijds dertienhonderd dooden. De zegepraal des Seraskiers is overal gevierd. Het schijnt dat de opstand in Bosnie en Herzegowina nu geheel gedempt is en Mostar alleen nog bedwongen moet worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den December.

In den aanvang der zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ll. Zaturdag, is het 2de Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1851 (*Hooge*

Collegien van Staat en het Kabinet des Konings) — thans uitgetrokken tot de som van *f* 582,228 — met 55 tegen 7 stemmen aangenomen. Tegen stemmen de heeren *Dommer van Poldersveldt*, *Taets van Amerongen*, *van Akerlaken*, *van Doorn*, *Hoffman*, *Mackay* en *van Lijnden*.

Aan de orde zijn nu de algemeene beschouwingen over Hoofdstuk III (*Departement van Buitenlandsche Zaken*).

Nadat de heeren *Dirks*, *van Hoëvell*, *van Hall*, *van Goltstein*, *Boreel*, *Blussé*, *Sloet van Oldhuis*, *Borret*, *Gevers*, *Lotsy*, *Schooneveld* en *Hoffmann* aan de algemeene beraadslagingen deel hadden genomen, is het woord aan den *Minister van Buitenlandsche Zaken*. Hij betuigt zijnen dank aan den heer *Dirks*, dat deze het belangrijk onderwerp der spoorwegen heeft ter sprake gebragt. De Regering is van het nuttige en noodzakelijke der verbetering van de middelen van gemeenschap diep doordrongen, en bij in 't bijzonder is op de bevordering daarvan zeer gesteld. Reeds zijn er openingen aan België gedaan, om verbindingen van gemeenschap daar te stellen of uit te breiden, welke bereids gunstig zijn opgenomen; ook met Hannover is men in onderhandeling, om de gemeenschap door middel van kanalen te vermeerderen. — Ook de Rijnspoorwegaansluiting wordt niet uit het oog verloren. De onderhandelingen zijn echter afgestuit daarop, dat Pruissen er op aandringt, dat onze railsbreedte veranderd worde; dit punt is moeijelijk van Regeringswege uit den weg te ruimen. — De sluiting van een traktaat met China zal behandeld worden door des Ministers ambtgenoot voor de Koloniën. Aan den heer *van Hall* kan Z. Exc. verzekeren, dat alle argumenten en overredingsmiddelen worden gebezigd, om de vreemde regeringen tot navolging van ons voorbeeld, met opzigt tot de scheepvaartwetgeving, te volgen. — Met betrekking tot Zweden is de diplomatie werkzaam, om nog eenige uit den weg te ruimen bezwaren op te heffen. — De reciprociteit van Amerika is nog niet op dien voet als wenschelijk kan geacht worden. — Met Engeland is, na de uitvaardiging onzer scheepvaart-wetgeving, geene bepaalde schikking of nadere overeenkomst gesloten.

In de Limburgsche vraag heeft de Regering zich steeds aan de tractaten gehouden, maar zich niet gemengd in het geschil tusschen Pruissen en Oostenrijk. Of Limburg deel zal nemen aan de conferentiën te Dresden, is nog niet bepaald; oppervlakkig beschouwd, zou hij de vraag bevestigend beantwoorden. De Minister wederlegt het voorstel van den heer *Sloet* tot terugroeping van alle gezanten.

De heer *Boreel* verduidelijkt zijne bewoordingen, omtrent het Limburgsche vraagstuk; zijn doel was alleen, ons buiten verwikkelingen te houden, en hij heeft dus niet willen zeggen, dat wij bij voorbaat reeds zouden beslissen, dat er geen deel zou genomen worden aan de vrije conferentiën.

De *Minister van Kolonien* beantwoordt eenige in het midden gebragte bezwaren, en geeft de gevraagde inlichtingen. — Wat betreft een te sluiten traktaat met China, zegt de Minister, dat ons dezelfde regten als aan andere Mogendheden worden toegekend. Een traktaat is dus niet noodig. Een gezantschap zou veel geld kosten, en wij zouden toch niet meer verkrijgen. Dit neemt niet weg, dat het gouvernement onze belangen in die gewesten niet in het oog zou houden. Onze relatiën met China waren steeds op vriendschappelijken voet en zijn dit nog, hetgeen overigens blijken kan uit een schrijven van den Keizerlijken Commissaris aan den Gouverneur-Generaal, die daarbij alle hulp en medewerking belooft, en erkent, dat, wat onze handelsaangelegenheden betreft, wij op gelijken voet als alle andere natiën behandeld worden. — Wat betreft de zendelingen naar China, als deze zich naar de binnenlanden begeven en zich door inmenging in de inwendige aangelegenheden en godsdienstige bemoeijingen aan gevaar blootstellen, dan kan geen traktaat ten gevolge hebben, hen te beschermen. — Aan de twee consulaire agenten in China, waarvan men gesproken heeft, is juist opgedragen, zoo veel mogelijk licht nopens den handel van dat land te verspreiden. Als men daarmede meer bekend zal zijn, dan zal het oogenblik daar wezen, om, door speciale zendingen, speciale traktaten tot stand te brengen. — Wat betreft den wensch, om meer volledigheid en uitvoerigheid te geven aan statistieken, door de Regering medegedeeld, zegt de Minister, dat het deswege openbaar gemaakte slechts zijn extracten uit de rapporten, welke uitvoeriger aan de kamers van koophandel worden medegedeeld.

Z. Exc. de *Minister van Finantien* heeft de inlichtingen, door den Minister van Buitenlandsche Zaken, met betrekking tot de vragen van den heer *van Hall*, nopens de gevolgen der scheepvaartwetten, nog nader bevestigd, en daarbij tevens te kennen gegeven, dat eerstdaags nog meerdere besluiten dienaangaande zullen worden gepubliceerd.

Na nog eenige woordenwisselingen worden de algemeene beraadslagingen gesloten verklaard. De heer *van Hoëvell* stelt als motie van orde voor, de zitting te schorsen des avonds ten 7 ure. — Met 32 tegen 30 stemmen wordt dit verworpen, en alsnu worden de beraadslagingen over de artikelen geopend:

1ste Afdeeling (*Kosten van het Departement*). — Art. 1. «Traktement en tafelgeld van den Minister *f* 18,000."

De heer *van der Heyden* stelt als amendement voor, het tafelgeld te doen vervallen, en alsdan het traktement op *f* 12,000 te brengen.

Na eenige discussie, wordt dit amendement met 42 tegen 20 stemmen verworpen, en het artikel goedgekeurd.

IIde Afdeeling (*Kosten van de buitenlandsche zendingen en consulaten*). Art. 5. «Traktementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen *f* 232,664." — De heer *Zylker* heeft op dit artikel eene vermindering van *f* 60,000 voorgesteld.

Na eenige discussie, is ook dit amendement, met 50 tegen 12 stemmen, verworpen. — Ruim 5 ure werd de zitting tot Maandag, des morgens ten 10 ure, gescheiden.

— In de zitting der Tweede Kamer van Vrijdag zijn de afdeelingen zamengesteld voor de maanden December en Januarij. Tot voorzitter en ondervoorzitter zijn gekozen: in de eerste afdeeling de heeren *de Man* en *Luyben*; in de tweede *Dullert* en *Lotsy*; in de derde *van Goltstein* en *Boreel*; in de vierde *Wichers* en *Gevers*: in de vijfde *Sloet* en *Baud*.. Tot leden der commissie voor de verzoekschriften zijn benoemd: in de eerste afdeeling *van Akerlaken*; in de tweede *Stolte*; in de derde *Mackay*; in de vierde *Ypey*; in de vijfde *Provo Kluyt*.

— In de zitting van Maandag is ingekomen eene missive van den Minister van Buitenlandsche Zaken, houdende toezending van eene overeenkomst, den 17den November ll. tusschen Nederland en Pruissen gesloten, nopens de wederkeerige uitlevering van boosdoeners.

De beraadslagingen over de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1851 worden daarop voortgezet, en wel over hoofdstuk III. *Departement van Buitenlandsche Zaken*.

Art. 15. *Geheime uitgaven*, *f* 4000. — De heer *Storm* verklaart zich daar tegen. — De Minister verdedigt dezen post, welke in geenen deele strekt, om eene diplomatie van list en bedrog te onderhouden of aan te moedigen. Zoo lang hij aan het hoofd van het Departement is geplaatst, zijn stellig daarvoor geene uitgaven gedaan. Maar er zijn dikwerf uitgaven, waartoe de Minister zelf, buiten zijne agenten, wordt verpligt. Bij stemming is het artikel *aangenomen* met 41 tegen 21 stemmen.

Al de overige artikelen van het hoofdstuk zijn, zonder discussie en zonder stemming, *aangenomen*. Ten slotte is het geheele hoofdstuk op een bedrag van *f* 492,191, *aangenomen*, met 49 tegen 14 stemmen.

De beraadslagingen worden geopend over hoofdstuk IV. *Departement van Justitie*.

Vele leden, en bij herhaling de Minister van het departement, hebben daarover het woord gevoerd. Eenige sprekers hebben daarbij verklaard, dat zij bleven volharden bij hunne ongunstige stemming, niet tegen den Minister, maar tegen het hoofdstuk, omdat het 5de additionele artikel der Grondwet *niet* was nageleefd, en men thans, door het verleenen van eene crediet-wet, de Regering wenschte te noodzaken, om spoedig een ontwerp nopens de nieuwe regterlijke organisatie aan te bieden. Anderen hebben echter geoordeeld, dat, nu dit ontwerp reeds bij den Raad van State aanhangig is, het minder noodig was, zoodanig dwangmiddel aan te wenden.

Gedurende den loop dezer zitting, na de gewone schorsing, zijn ingekomen: 1°. eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot regeling van de verjaring der straffen, uitgesproken krachtens de wetten van 16 Mei 1829 en 1 Junij 1830; — 2°. eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor den jare 1851; — het verslag van de Algemeene Rekenkamer over den jare 1849. Dit is gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Heemskerk*, *van Hoevell*, *van Doorn*, *Hengst* en *van der Veen*; 4°. eene missive van den Minister van Koloniën, ten geleide van rapporten omtrent het stelsel van kolonisatie in Nederlandsch Indie, zijnde *a*. het rapport van den commissaris-generaal *Dubus*, van 1 Mei 1827; *b*. de bijlagen, en *c*. het advies van den luit.-generaal *J. van den Bosch*, van 6 Maart 1839.

De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt over de voordragt tot aanvulling van hoofdstuk V (*Departement van Binnenlandsche Zaken*), voor zoo veel de kosten van het provinciaal bestuur aangaat. — De voorzitter stelt voor, de discussiën te houden te gelijk met die over hoofdstuk V, doch op verzoek van den Minister van Binnenlandsche Zaken zullen die discussiën later volgen.

— In de avondzitting van Maandag werden de beraadslagingen hervat.

VIII. Afdeeling (*pensioenen*, *wachtgelden*, *enz.*) art 32, wachtgelden van ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zullen geraken. *Memorie*.

De *Minister van Justitie* stelt thans voor, ingevolge de verwerping van art. 15 op heden morgen, bij dit art. 32 uit te trekken eene som van *f* 10,000 als *maximum*, waaruit aan de scherpregters wachtgeld zal worden verleend.

Ten gevolge van dat voorstel, ontstaat eene langdurige woordenwisseling.

Ten laatste is het artikel, zoo als het door den Minister gewijzigd was voorgesteld, *aangenomen* met eenparigheid van stemmen op ééne na, die van den heer *Jongstra*.

Nadat de verdere artikelen waren afgehandeld, is het hoofdstuk in zijn geheel, ten bedrage van *f* 2,232,814, *aangenomen* met eene meerderheid van 56 tegen 6 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Taets van Amerongen*, *Hengst*, *Jongstra*, *van Goltstein*, *Luyben* en *Dommer van Poldersveldt*.

Daarna hebben de beraadslagingen over het VIde hoofdstuk (Hervormde Eeredienst) een aanvang genomen, zijnde vroeger bepaald dat de beraadslaging over het Vde hoofdstuk (Binnenlandsche Zaken) uitgesteld zal worden tot dit hoofdstuk, zoo als het volgens de later ingekomen aanvullingen luiden zal, aan de leden gedrukt zal zijn rondgedeeld.

De algemeene beraadslagingen worden geopend over Hoofdstuk VI. (*Departement voor de zaken van den Hervormden Eeredienst*, *enz.*).

De heeren *Mackay* en *van Lynden* treden in eenige beschouwingen omtrent het publiek regt der kerk. Nader zal het blijken, tot welke vorderingen dit beginsel aanleiding geeft, te weten bij de voordragten op het onderwijs en het armbestuur. Zij verklaren zich tegen, dat de kerk als eene bijzondere vereeniging behandeld worde. Niet dat zij willen eene heerschende kerk, zij verklaren dit openlijk; zij erkennen de publieke regten van allen; met eerbiediging van hetgeen in 1793 georganiseerd is, vorderen zij ook voor zich eerbied voor hetgeen in de 17de eeuw gevestigd is.

De heer *van Hoevell* werspreekt het, dat hoogleeraren eigenlijk mannen

zijn van de kerk; zij zijn mannen van de wetenschap, onze Hervormde kerk bepaalt zich hierbij, dat de leeraren behoorlijk moeten bewijzen, dat zij hun onderwijs bij een der hoogleeraren aan de hoogeschool hebben genoten. De kerk bepaalt de positie, welke deze tegenover haar hebben, en die positie kan dus niet aan de Regering geweten worden.

De heer *van Goltstein* heeft het stelsel der Regering, nopens de Waalsche kerk bestreden. Spreker meent, dat zij zich niet door het arrest van den Hoogen Raad gebonden behoeft te rekenen, daar dit niet in rivisie is gewezen, en één arrest geene jurisprudentie daarstelt.

De heer *van Hall* heeft de vorige Regering in zoo verre verdedigd, dat het nooit in hare bedoeling lag, de heiligste regten te krenken. Hij vermaant voorts, inzonderheid in zoo teedere aangelegenheden, tot liefderijkheid in oordeel aan.

Z. Exc. de Minister van Justitie verdedigt de voordragt. Éene zaak beheerscht het onderwerp, de bestendige zucht der Regering namelijk, dat ieder kerkgenootschap, iedere gezindheid die zelfstandigheid en vrijheid van werking hebbe, welke de aard en het wezen van dat kerkgenootschap medebrengt en de Grondwet bepaalt. Intusschen acht de Regering altoos eene organisatie noodig, maar ieder naar zijne eigene, zelfstandige beweging. Wat nopens de beroepen is aangevoerd, men kan het bestaande niet losscheuren, zonder iets anders daarvoor in de plaats te stellen. In het nieuwe reglement zal dit beginsel echter niet gehandhaafd worden. Wat den stand van zaken in Oostindië betreft, wijst Z. Exc. op de moeijelijkheid, om in zoo verre streken ten deze in overleg te treden, terwijl er dan nog veel met het staatkundig belang in verband staat. Wat de zaak der Waalsche kerk aanbelangt, men handelt hier over eene Begrooting voor één jaar, niet over eene blijvende organisatie. Z. Exc. beantwoordt ook nog andere punten.

In de zitting van gisteren ochtend zijn ingekomen een wetsontwerp, houdende naturalisatie van *P. H. Suringar* te Amsterdam en vijf wetsontwerpen betrekkelijk de heffing van provinciale belastingen in Noordholland, Friesland, Overijssel, Drenthe en Limburg. De beraadslaging over het VIde hoofdstuk der begrooting (Hervormde Eeredienst) werd voortgezet en ten einde gebragt. Dat hoofdstuk is met 47 tegen 16 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren *L. D. Storm, Hengst, Reinders, van Hall, Taets van Amerongen, de Poorter, Engelen, Dommer van Poldersveldt, Storm van 's Gravezande, Schooneveld, Boreel van Hogelanden, Gevers van Endegeest, van der Linden, van Zuylen van Nyevelt, van Goltstein* en de Voorzitter.

Het VIIde hoofdstuk der staatsbegrooting (Roomsch-Catholijke Eeredienst) is na eene korte beraadslaging met 55 tegen 6 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *L. D. Storm, Hengst, Reinders, van Hall, de Poorter* en *Dommer van Poldersveldt.*

Daarna is de beraadslaging geopend over het VIIIste hoofdstuk der staatsbegrooting (Marine), welke beraadslaging gisteren avond zouden worden voortgezet.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Maandag, is door den Voorzitter aan de Vergadering kennis gegeven, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot hare voorzitters de heeren: *Cost Jordens, van Rijckevorsel, Philipse* en *van Meurs*, en tot hare onder-voorzitters de heeren: *van Nispen van Pannerden, van Rooijen, van Sasse van Ysselt* en *Rhemen van Rhemenshuizen.*

Door de Commissie van Rapporteurs is algemeen verslag uitgebragt over de navolgende wets-ontwerpen: over dat tot vaststelling van het registratie-regt op de brieven van naturalisatie; over die houdende naturalisatie van onderscheidene personen; en over dat tot nadere voorziening en voortzetting van de werken tot droogmaking van het Haarlemmer-Meer.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Dingsdag is bepaald dat op aanstaanden Donderdag den 19den dezer, des middags ten 12 ure, zullen plaats hebben de beraadslagingen over het wetsontwerp, bepalende het registratie-regt op brieven van naturalisatie over die houdende naturalisatie van onderscheidene personen, en over dat houdende voorziening tot voortzetting der werken tot droogmaking van het Haarlemmermeer; alsmede wanneer de tijd zulks toelaat, over dat tot vaststelling der begrooting van den arbeid der gevangenen voor 1851, en over dat tot vaststelling der begrooting van de Lands-drukkerij voor 1851, waaromtrent in de Vergadering van heden algemeen verslag is uitgebragt.

Van de Tweede Kamer zijn ingekomen de vier eerste hoofdstukken van de staatsbegrooting voor 1851.

Onder de verder ingekomen stukken behoort een adres van jhr. mr. *J. A. Singendonck*, commies-griffier bij de Kamer, en een van jhr. mr. *W. G. van de Poll*, houdende verzoek om, de eerste tot griffier en de tweede tot commies-griffier bij de Kamer te worden benoemd.

— Van Regeringswege is weder eene nadere nota van wijzigingen in de wetsontwerpen tot vaststelling der Staatsbegrooting ingezonden. Zij stelt daarin voor art. 14 van het VIIIste Hoofdstuk, thans luidende: «Kosten tot de overbrenging van gebouwen en materialen, overgebleven van het opgeheven etablissement der Marine te Rotterdam," te vervangen door: «Art. 14. Kosten tot de overbrenging van materialen, overgebleven van het opgeheven etablissement der Marine te Rotterdam."— Verder wordt voorgesteld art. 19 van hetzelfde Hoofdstuk, thans luidende: «Kosten der active zeemagt: werving *f* 20,000; zee-tractementen en tafelgelden der officieren *f* 398,106. 67½; scheeps-soldijen, met inbegrip der kleeding, *f* 762,326. 17; schafting der equipagien *f* 508,810, en voor verzorging der kommalie-behoeften *f* 77,416. 75, te zamen *f* 1,766,659. 59½;" te vervangen door: «Art. 19. Kosten der active zeemagt: werving *f* 20,000; zee-tractementen en tafelgelden der officieren *f* 404,513. 37; scheeps-soldijen, met inbegrip der kleeding, *f* 774,988.80½; schafting der equipagien *f* 518,154, en voor verzorging der kommalie-behoeften *f* 78,467.95, te zamen *f* 1,796,124.09½." — Eindelijk wordt nog voorgesteld art. 22 mede van het VIIIste Hoofdstuk, luidende: «Kosten van het Instituut voor de Marine *f* 80,624. 50, waarvan worden afgetrokken de bijdragen der adelborsten *f* 30,600, zoodat blijft *f* 50,024. 50;" te vervangen door: «Art. 22. Bijdrage der Marine aan de Militaire Akademie te Breda, in de kosten van opleiding voor 'sRijks zeedienst van bij gedachte inrigting geplaatste adelborsten *f* 20,560." Hierdoor wordt voldaan aan de belofte der Regering, dat het geldelijk bedrag, hetwelk voor de uitgaven der Marine zou bespaard worden ten gevolge der inlijving van het Koninklijk Instituut voor de Marine bij de Militaire Akademie te Breda, zou aangewend worden voor de active zeemagt. Daar de bijdrage door de Marine over 1851 aan voormelde Akademie te verstrekken, na plaats gehad hebbend overleg tusschen de Departementen van Marine en van Oorlog, alsnu is vastgesteld op *f* 20,560, is een bedrag van *f* 29,464. 50 bij de kosten der active zeemagt overgebragt; men stelt zich dien ten gevolge voor, gedurende het jaar 1851 een 70tal koppen meerder in dienst te zullen kunnen hebben, boven de 5310 koppen die ten grondslag hebben gestrekt der berekende behoefte, zoo als die in het voorgedragen wetsontwerp was opgenomen. — Bij de nota van wijzigingen wordt ook uit de verschillende Hoofdstukken de post geligt voor tegemoetkoming aan ambtenaren wegens het gemis van emolumenten.

— Z. M. de Koning is Zondag van het Loo, en Z. K. H. Prins *Hendrik* ll. Zaturdag avond uit Luxemburg te 's Hage aangekomen.

— De regering van 's Gravenhage is door aankoop voor eene som van *f* 175,000 eigenaar geworden der kavallerie-kasernen op het Alexandersplein. Daar de manege aan het Willems-park aan haar doel niet beantwoordt is deze niet aangekocht, maar zal publiek verkocht worden, terwijl op het terrein in de nabijheid der kasernen door de regering eene nieuwe manege zal worden gebouwd.

Voorts meldt men uit 's Hage, dat het buitengoed *Boschlust* aan den Bezuidenhoutschen weg, toebehoorende aan H. M. de Koningin-Moeder uit de hand te koop is.

— De *Toekomst* vermeldt dat H. K. H. prinses *Marianne* der Nederlanden zich in Sicilie bevindt, ter plaatse alwaar zij in 1849 reeds eenigen tijd doorbragt.

— Het ontwerp tot reorganisatie der artillerie, is thans tot onderzoek in handen van Z. K. H. prins *Frederik* gesteld.

— Bij Z. M. besluit van den 9 dezer is vastgesteld de reorganisatie van de militaire administratie. Dezelve bevat hoofdzakelijk de verdeeling van het rijk in drie administrative directien, als 's Hage, Nijmegen en 's Bosch, vereeniging van de intendanten, kwartiermeesters en administrateurs van kleeding in een korps, laatstgemelden zullen worden benoemd uit de kwartiermeesters en niet meer zoo als thans uit gepensionneerde officieren. De uniforme ondergaan eenige wijzigingen en worden licht blaauw, de intendanten en administrateurs van kleeding dragen geene epauletten, de kwartiermeesters zilveren epauletten.

— Uit Gorinchem schrijft men van den 17 December:

«Heden middag omstreeks 1½ uur, verdronk alhier door het zinken eener boot een persoon, wiens naam ons onbekend is, komende van de Made in Noord-Braband. De ongelukkige, laat zoo men zegt, eene vrouw en acht kinderen na. Het lijk is tot heden niet gevonden."

— Men schrijft uit Vlissingen van den 16den dezer:

«Gisteren avond omstreeks 10 ure had hier weder een ongeluk plaats: de stoomboot genaamd *Orion*, van Goole op Antwerpen varende, kwam uit zee binnen, waarop een rivierloods met twee roeijers van het Belgische loodswezen zich naar boord begaven om dien bodem te bemannen, van een rivierloods te voorzien en den zeeloods af te halen.

«Naar den wal terugkeerende, stak de harde wind meer en meer op en de ligte boot, digt bij het hoofd genaderd zijnde, werd zij door de hooge zeeën daar tegen aan gedreven en omver geworpen. De beide roeijers grepen de palen vast, terwijl de loods boven op de kiel der sloep was geraakt; kort daarna werd de sloep over het hoofd geworpen en kwam de loods die van de kiel afrolde, insgelijks op de palen teregt. Een Hollandsche sloeproeijer zich op den dijk bevindende, hoort geschreeuw en ziet van verre het ongeluk; spoedig snelt hij naar zijne wachtgezellen die reeds ter ruste waren. Geen tijd werd verzuimd om de plaats des ongeluks te bereiken; eene boot, bemand door twee Hollandsche roeijers, genaamd *Versepu*t en *Welsing*, benevens *van Vrede, Boogaard* en *den Herder*, naderde de drie ongelukkigen, die in doodsgevaar verkeerden en langs de palen hun leven zochten te redden, dewijl zij de gellie, waarmede zij waren uitgegaan, hadden verloren. Telkens overdekte hen het snel wassende water, doch door den wil der Voorzienigheid werden zij, ofschoon uitgeput en afgemat, behouden binnengebragt.

— Volgens telegrafische depêche is de Overlandpost te Trieste aangekomen. Berigten uit Bombay van den 16 November zeggen dat oneenigheden tusschen den generaal *Napier* en den Gouverneur-Generaal, marquis van *Dalhousie*, ontstaan waren, en uit Calcutta wordt den 7den dier maand gemeld dat het linieschip *Dona Maria* den 29 October aldaar in de lucht gevlogen en de geheele manschap daarbij omgekomen is. — In China is het leger der rebellen Canton tot op zestig mijlen genaderd geweest, maar, volgens te Hong-Kong loopend gerucht, hebben de troepen der Regering eene overwinning behaald.

De *Patrie* deelt de volgende anecdote mede uit Lyon: Voor eenige dagen was een barbier, die bekend staat wegens zijne revolutionnaire begrippen, bezig eenen socialistischen vriend te scheren. Terwijl hij het scheermes over diens kin streek, riep hij plotseling uit: «Zoo wenschte ik het hoofd van generaal *de Castellane* (den kommandant van Lyon) wel eens tusschen mijne handen te hebben; dan zou het spoedig met hem gedaan wezen."

Den volgenden dag zag onze kapper tot zijne groote ontsteltenis generaal *de Castellane* te paard voor zijne deur verschijnen, afstijgen, en in groote uniform, van al zijne ridderorden voorzien, den winkel binnentreden. De generaal nam een stoel en zeide bedaard tegen den kapper: «Ik heb gehoord, dat gij den wensch koestert mijn hoofd eens tusschen uwe handen te hebben; hier ben ik, en verzoek u mij te scheren."

Men kan zich den schrik des kappers bij deze koelbloedigheid van den generaal verbeelden. Hij kon geene woorden vinden om te antwoorden en begon werktuigelijk aan het verlangen van generaal *de Castellane* te voldoen; maar onderwijl hij dezen schoor, beefde hij zoo geweldig, dat hij meermalen op het punt stond om tegen wil en dank zijnen op den vorigen avond geuitten socialistischen wensch te verwezenlijken.

Het werk liep echter zonder ongelukken af; de generaal stond op, gaf den kapper 5 francs en zeide: «Beste vriend, ik wilde u maar eens laten zien, dat geene bedreigingen mij bang maken. Neem gij en uwe vrienden deze les nu ter harte!" Met deze woorden steeg de generaal weder te paard en reed weg.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 December.

TARWE bij kleinigheden als voren verkocht: 130 ℔ bonte Pools. *f* 293, 295; 127 ℔ Rijn *f* 240; 128, 129 ℔ O. dito *f* 250, 253; 132 ℔ Kleefsche *f* 260; 123 ℔ Jar. Gron. *f* 208.

ROGGE bij gerijven als voren, bij partij iets lager; verkocht: 122 ℔ Stettin *f* 161; en in Cons.: 122, 123 ℔ Pruiss. *f* 170, 172; 123 ℔ dito *f* 170; 129 ℔ N. dito *f* 185.

GERST in één doen: 115 ℔ Deens. *f* 144.

HAVER zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. $59^{1}/_{2}$ P. vl.; in Sept. en Oct. eerstk. 58 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $35^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $34^{3}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$; 1 Dec. eerstk. *f* $34^{1}/_{2}$; 1 Mei eerstk. *f* $34^{3}/_{4}$; 1 Sept., 1 Oct. en 1 Nov. eerstk. *f* $34^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34 à $33^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $37^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., *f* 60 à 65. — LIJNKOEKEN: per 104 st., *f* $7^{1}/_{2}$ à $11^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 17. DECEMBER 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van *f*	0,00	tot	*f*	0,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	7,50	»	»	7,70.
Het dito dito Rogge	» »	5,65	»	»	5,75.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	»	»	5,70.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	»	»	5,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.				»	0,18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.				»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.				»	$0,23^{1}/_{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.				»	0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel				»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel				»	0,15.
Een dito pond Boter				»	0,54.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot	*f*	2,30.
Het 1000 Eiken Telhout				»	2,60.
Het 1000 Doof Hout				»	2,00.
De kar Spaanders				»	2,85.
De » Struiken				»	2,80.
De 100 Mutsaard				»	3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $56^{1}/_{2}$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. $66^{9}/_{16}$, $^{5}/_{8}$, $^{9}/_{16}$; 4 pCt. 87, $^{5}/_{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 86, $^{1}/_{4}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $46^{15}/_{16}$, 47; Fransche Oblig. 3 pCt. $54^{3}/_{8}$, $^{1}/_{4}$; Spanje Ardoins $12^{15}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; dito van 510 p. st. $12^{7}/_{8}$, 13, $12^{15}/_{16}$; dito onbep. st. $12^{3}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; 3 pCt. $39^{1}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^{7}/_{16}$, $^{7}/_{16}$, $^{1}/_{2}$; Coupons Ardoins $8^{1}/_{8}$, $^{3}/_{16}$; Fr. uitgest. $3^{15}/_{16}$, $4^{1}/_{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $35^{7}/_{16}$, $^{1}/_{4}$; 4 pCt. $35^{1}/_{16}$, $^{1}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $104^{3}/_{4}$, 105; dito 1828—29 $103^{3}/_{4}$, 104; Certif. 1831—33 $93^{5}/_{8}$; $4^{1}/_{2}$ pCt. $93^{1}/_{2}$; 4 pCt. bij *Hope* $86^{1}/_{8}$; Id. bij *Stieglitz* $85^{3}/_{8}$; Id. 5de Serie $85^{7}/_{16}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $71^{1}/_{2}$, $^{7}/_{8}$; Nieuwe $2^{1}/_{2}$ pCt. $38^{3}/_{16}$, $^{5}/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. $76^{3}/_{4}$, 77, $76^{13}/_{16}$; Denem. $98^{7}/_{8}$; Peru 80.

Advertentiën.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te *Breda*. Kantoor der Domeinen te *Breda*.

DOMEIN VAN OORLOG.

Openbare Houtverkooping.

De ONTVANGER der DOMEINEN te *Breda*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, op *Vrijdag den 20. December* 1850, des voormiddags ten 11 ure, ten Koffijhuize van de Heere G. J. SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. FREDERIK REVIXIT VAN NAERSSEN, residerende aldaar, in het openbaar aan de meestbiedenden **VERKOOPEN**:

Onder Oosterhout, Terheyden en Teteringen.

Het SCHAARHOUT op de Linie van *den Hout*, de Lunet aan *de Salisdreef*, de Linie van *het Monnikenhof*, de Lunet nabij de *Drie Zwaantje* en *Spinola*.

Onder Breda.

22 Kavels EIKENSCHAARHOUT, gehakt liggende op de Glaciën der Vesting, eenige RIJSBOSSEN en eene Kanadasche Populieren BOOMSTAM.

BREDA, den 16. December 1850. *De Ontvanger der Domeinen,* P. SIX.

*** Door de Boekhandelaren KEMINK & ZOON, te *Utrecht*, is uitgegeven:

OVER DE PLAATSELIJKE BELASTING,

Eene Staathuishoudkundige Proeve,

door Mr. W. R. BOER en Jhr. E. W. J. SIX tot OTERLEEK.

Gr. 8°. *f* 0.60.

EERSTE BEGINSELEN

der Algemeene Geschiedenis van het Vaderland,

door Prof. L. G. VISSCHER, tweede vermeerderde en verbeterde druk.

f 0.40.

26 Exempl. » 8.20.

LEIDDRAAD

tot de Algemeene Geschiedenis van het Vaderland, van den vroegsten tijd tot op onze dagen,

door Prof. L. G. VISSCHER. 1e deel *f* 1.40.

(Dit werk in 3 deelen van gelijken omvang zal stellig in den loop van 1851 compleet zijn.)

DE HERAUT,

Eene Stem over Israël en tot Israël.

N°. 1—4 inhoudende: Kan in onze dagen de Prediking van het Evangelie aan den Israëliet, ook uit zijn eigen standpunt beschouwd, aan Christenen als iets ontijdigs of onbescheidens worden toegerekend? door Mr. I. DA COSTA; Iets over den Talmud; Eenige beschouwingen over I Moses III; Iets uit den Talmud; Een Woord uit Engeland; Abraham; de Nederlandsche Vrienden Israëls; Waarom worden de Propheten door Israëliten en Christenen zoo weinig gelezen? Bewijzen van den Practischen Invloed des Evangeliums over de gansche Wereld tot op dezen dag; Mengelingen; Berigten, enz. enz.

De Prijs per Jaargang van 24 Nommers is *f* 2.50 en Franco per Post *f* 2.75.

☞ Daar met 1851 de Nieuwe Jaargang weer van af N°. 1 zal aanvangen, zullen de 5 Nommers van dit jaar (15 October tot 15 December) aan de Inteekenaren worden berekend $52^{1}/_{2}$ Cents en Franco per Post 58 Cents.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende **ALMANAKKEN** voor 1851 verkrijgbaar:

Fisher's Drawing Room Scrap-Book, for 1851	*f*	14,00
Aurora, jaarboekje	»	4,90.
Almanach de Gotha	»	2,40.
Holland, Almanak uitgegeven door Mr. *J. van Lennep*	»	3,90.
Vergeet mij niet, Muzen-Almanak	»	3,50.
Almanak voor het Schoone en Goede, onder redactie van *A. L. G. Toussaint*	»	1,80.
Dorcas, jaarboekje voor 1851. Uitgegeven ter oprigting van een fonds van weldadigheid	»	2,30.
Christelijke Volksalmanak	»	0,60.
Almanak voor Hollandsche Blijgeestigen	»	0,60.
Almanak voor gezellig onderhoud	»	0,35.
Almanak voor de jeugd, met gekleurde platen	»	1,40.
Idem met zwarte platen	»	0,90.
Almanak voor jonge lieden, proza en poëzij	»	0,60.
Miniatuur-Almanak	»	0,80.
Nederlandsche Volksalmanak	»	0,90.
Utrechtsche Volksalmanak	»	1,20.
Groninger Volksalmanak	»	0,75.
Almanak ter bevordering van Kennis en goeden Smaak	»	0,40.
Landhuishoudkundige Almanak ten dienste van Land- en Buitenman	»	0,30.
Almanak voor Kinderen	»	0,50.
Dames-almanak	»	0,50.
Almanak voor Landbouwers en Veehoeders	»	0,30.
Almanach comique, pittoresque, drolatique et charivarique	»	0,30.
Almanach prophétique, pittoresque et utile	»	0,30.
Almanach de France, publié par la société nationale	»	0,30.
La Science du Diable	»	0,30.
Almanach de l'Illustration	»	0,40.
Almanach de la république française	»	0,30.
Almanach enclyclopédique, récréatif et populaire	»	0,30.
Almanach impérial	»	0,30.
Almanach de Napoléon	»	0,30.
Agenda pour l'année 1851	»	0,80.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.